

Prilagodnost temelji na izkušnjah prejšnjih let, sedanjega stanja in realnih jutrišnjih potreb

40 let gostinskega srednjega šolstva v Ljubljani

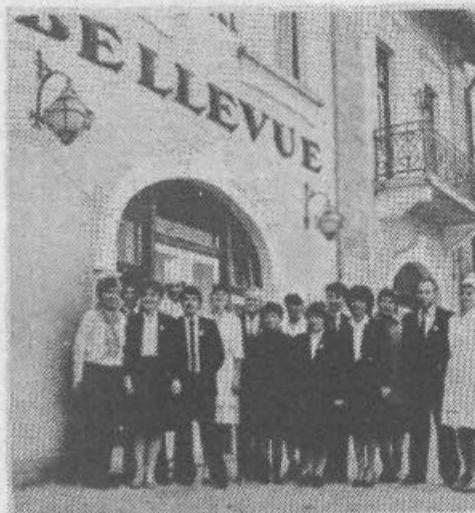
Opredelitev mladih za delo v gostinstvu ali turizmu je opredelitev za delo z ljudmi, za zadovoljevanje njihovih nujnih in relativno nujnih potreb. Strokovnost, kakovost, gostoljubje in kulturni dialog pa so tiste prvine, ki dajejo ugled, večajo promet in zagotavljajo vračanje gostov v neki ambient.

Že prvo leto po osvoboditvi se je začela vzgojno-izobraževalna dejavnost za potrebe gostinstva in turizma z ustanovitvijo prvih strokovnih šol v Sloveniji, od katerih je v teh 40 letih obstoja največ dosegla ljubljanska Srednja šola za gostinstvo in turizem. Ustanovitelji te šole so se namreč zavedali, da brez strokovno usposobljenih kadrov ne bo moč dvigniti s tal povsem neorganizirano, a za nove družbene razmere nujno potrebno gostinstvo.

V 40 letih je ta ljubljanska šola doživljala številne organizacijske in vsebinske spremembe, kot so jih narekovele spremembe v družbenoekonomski stvarnosti.

Že v prvih letih strokovnega šolstva se je tudi gostinstvo strokovno šolstvo tesno povežalo z gospodarskimi organizacijami ter se z vzgojnoizobraževalnimi oblikami prilagajalo naraščajočim potrebam gostinstva. S tem so želeli strokovno in praktično usposobiti gostinske delavce. Za tako usmeritev pa je bilo nujno, da je ta šola dobila svoje šolske delavnice. V njih in tudi v gostinskih delovnih organizacijah je šola organizirala sistematični praktični pouk, ki je potekal ob občasnem teoretičnem pouku.

Od leta 1981 pa deluje Srednja šola za gostinstvo in turizem, ki izobražuje mladino in delavce ob delu po programih kuharstva, strežbe in turističnih del. Bistveni poudarek v usmerjeni šoli je pridobivanje teoretičnih, splošnih in strokovnih znanj ob bistveno

Hotel Bellevue je že od leta 1953 ena od petih delavnic Srednje šole za gostinstvo in turizem, kjer poteka praktični pouk za učence kuharje in učence natakharje.

zmanjšanim obsegu praktičnega pouka. Kot prva in edina v Sloveniji je bila ljubljanska šola kasneje mentor drugim šolam, ustanovljenim v Sloveniji.

Število učencev je stalno naraščalo — od 49 prvo leto. V teh letih nam je šola dala 2.616 kuharjev, 2.578 natakharjev, 36 vratarjev, 1.275 gostinskih tehnikov, 279 turističnih tehnikov, 130 tehnikov kuharstva in 120 tehnikov strežbe. Šola je strokovno usposabljala nad 1.800 gostinskih delavcev na številnih tečajih za raznovrstna dela in naloge v gostinstvu. In v vseh teh letih je na tej šoli učiteljevalo skoraj 500 učiteljev.

Kakor pravijo sami: »V naši srednji šoli za gostinstvo in turizem združuje delo 163 delavcev. Delamo na šoli, na Bellevueju, pri Urški, v Jadrani, Pod vrbom. Naša dela in naloge so različna. Smo kuharji, natakharji, profesorji, administrativni delavci... a naši cilji morajo biti enaki. Delamo v zaostrenih pogojih gospodarjenja, smo v panogi šolstvo in gostinstvo, ki ima velike probleme in te moramo reševati vsi, tako posamezniki kot družba. Tu nas čaka še veliko dela. Smo sposobni, imamo veliko znanja, znamo delati in znamo samoupravljati. Vsak od nas bi moral delati po svojih sposobnostih in samoupravljati, kot mu velevalo pravice in dolžnosti, kajti le tako bomo lažje premagovali vse težave na poti k večji uspešnosti!«

Ob jubileju iskreno čestitamo!

Mario L. Vilhar

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Za učenje ni nikoli prepozno

Življenjska naglica, razvoj znanosti in tehnologij, splošni napredek ter socialni in kulturni razvoj so bili v drugi polovici našega 20. stoletja tako hitri, da je posamezniku le s težavo uspelo dohajati oz. razumeti vse pridobitve tega časa — bil je na splošno gledano komaj sposoben in uspešen na področju svojega lastnega vsakdanjega dela in ustvarjanja; predvsem pa mu je vedno primanjkovalo časa za njegova lastna intuitivna hotenja in izražanja še drugih (izvenpoklicnih) sposobnosti.

In ko se človek po uspešno končani delovni dobi umakne v pokoj, na srečo še pri dobrem zdravju, odnese s seboj brez dvoma veliko nakopičenega znanja in izkušenj — večinoma oboje ostaja neizkoriščeno in nikomur več v pomoč. Z upokojitvijo pa se pojavi v zadovoljstvo vsakega posameznika seveda poleg številnih problemov tudi obilica prostega časa, kar ponuja lepe priložnosti in velike možnosti za ukvarjanje z drugimi, tudi še novimi dejavnostmi, če le hoče in ima voljo učiti in izobraževati se v svojih neizpolnjenih hotenjih ali pa dajati drugim iz svoje zakladnice znanja.

Ni nujno in daleč moramo biti od dosedanjega gledanja, da so upokojenci odslužena generacija in naj bi bili zato odrinjeni na obrobje, čakajoč samo še mesečno pokojnino in svoj konec na ta ali oni način, ob takem ali drugačnem »konjčku«, ali ob vprašljivi koristi svoji najbližji okolici, t. j. otrokom in vnukom. Na srečo je ta čas pasivnosti že za nami!

Današnji čas nam ponuja že vse drugačne možnosti za ponovno oziroma novo aktivno življenje, potem ko smo preživeli prvo življenjsko obdobje v šolskih klopih in nato še drugo obdobje delovnih obveznosti. To nam dokazujejo številne naprednejše družbe, ki v skladu s programi UNESCO skrbijo za starejše in stare ljudi, jih obvezno pripravljajo na upokojeitev, usmerjajo dejavnosti za njih, predvsem pa uvajajo in izvajajo konkretne programe za izobraževanje starejših v okviru UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE — ta oblika izo-

braževanja je v zahodni Evropi že mnogo let znana in se je že močno uveljavila.

In pri nas?

Za naše razmere in potrebe pripravljajo novosti s tem v zvezi strokovnjaki z raznih področij: andragogi, psihologi, sociologi, gerontologi, predstavniki Zveze društev upokojencev, delavskih univerz, centrov za socialno delo, domov za starejše občane — vsi združeni v ANDRAGOŠKO DRUŠTVO SLOVENIJE. V okviru tega društva in Filozofske fakultete ter ob sodelovanju Doma starejših občanov občine Šiška so v začetku februarja letos priredili razgovor in ustanovni zbor (poročilo o njem je bilo objavljeno v TV oddaji), z namenom, da pripravijo koncept, konkretni program izobraževanja starejših v Sloveniji in seznanijo vso javnost z začetki te dejavnosti pri nas. Hkrati je bila ustanovljena **sekcija** andragoškega društva, katere naloga je pospeševanje in nadaljnji razvoj izobraževanja starejših, priprava in usposobitev mentorjev za delo s starejšimi in upokojenci. No, in med zanimivimi programi je tečaj učenja francoščine; le-ta poteka že drugo leto kot eden od programov UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE pri izobraževalnem centru za poučevanje tujih jezikov v Ljubljani na Vilharjevi cesti. Pripravljajo še tečaj iz novinarstva (usposabljanje upokojencev za dopisništvo), seminar za usposabljanje mentorjev za vso Slovenijo z začetkom v marcu. Sem spada še program Vrtičkarstvo Emona. V nastajanju pa so še drugi programi, na željo zainteresi-

ranih starejših občanov in upokojencev, na primer krožki s kulturnimi dejavnostmi.

Možnosti za udeleževanje in uveljavljanje po lastni izbiri je zares že sedaj veliko; odpirajo pa se seveda še druge, posebej prirejene oblike izobraževanja za starejše ljudi. V društvu in sekciji pričakujejo ideje in predloge posameznikov, ki v tej smeri že razmišljajo, in upokojencev, ki bi želeli pripravljati programe za upokojence.

Za konec našega prvega razmišljanja bo kar primerno poudariti naslednje: prav vsi (ne samo starejši) moramo spremeniti našo miselnost in opustiti dosedanje razumevanje upokojevskega statusa, ko se morajo starejši, pa včasih tudi malo manj stari ljudje umakniti s pečatom upokojevskega kot nezanimivi za družbo. Svojim letom navkljub morajo vsi starejši v korak s časom, napredkom znanosti in razvojem družbe, se aktivno samopotrjevati na različnih interesnih področjih, tudi z novimi znanji, saj stara modrost uči, da ni nikdar prepozno za učenje! In mnoge svojih neizpolnjenih želja po znanju bodo starejši lahko uresničili s programi UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE.

P. S.: Sedež UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE je v Domu za starejše občane Marije Draksler v občini Šiška (Bijedičeva 15, tel. 572-464); strokovni in vodilni delavci doma nudijo pomoč pri delu, pripravi in izvedbi programov ter dajejo tudi vse informacije.

Dr. Marinka Kremžar